



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobkyně: L. U.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X. ze dne 23. 5. 2024,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X. ze dne 23. 5. 2024 a jemu předcházející rozhodnutí č. j. X. ze dne 6. 3. 2024 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 92 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Žalobkyně byla v roce 2008 uznána plně invalidní (míra poklesu její pracovní schopnosti činila 70 %, od 1. 1. 2010 se již jednalo o invaliditu třetího stupně). Rozhodnutím č. j. X. ze dne 6. 3. 2024 žalovaná snížila žalobkyni invalidní důchod z invalidity třetího stupně na invaliditu druhého stupně. Podle posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu totiž míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činí 60 %, což odpovídá invaliditě druhého stupně [§ 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění].
2. Žalobkyně proti tomuto závěru brojila námitkami. Nesouhlasila s tím, že hlavní příčinou jejího nepříznivého zdravotního stavu je osteoartróza. Ta jí nikdy nebyla diagnostikována. Její zdravotní stav se od roku 2008 nezlepšil a zlepšit se ani nemůže, což vyplývá z doložených lékařských zpráv. V předchozích posudcích byla jako hlavní příčina jejího nepříznivého zdravotního stavu určena juvenilní artritida. Od té doby se nic nezměnilo, žalobkyně má tedy za to, že se ze strany posudkového lékaře jedná o očividnou snahu o „papírové“ zlepšení jejího zdravotního stavu o 10 %, aby byla uznána invalidní pouze v druhém stupni. Nově jí byla diagnostikována leukopenie. Nadále by tak měla být uznána invalidní v třetím stupni. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně spadá pod kapitolu XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu A (Artropatie), položku 2c (Revmatoidní artritida; středně těžké formy, HAQ > 1,0 a < 1,5, střední až výraznější porucha funkce horních a/nebo dolních končetin, podstatné snížení celkové výkonnosti, některé denní aktivity omezeny, přítomny deformity a kloubní deformace, svalové atrofie, šlachové problémy, aktivita zpravidla střední až vysoká, DAS 28 > 3,2, trvalá rentgenová progresse) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje v rozmezí 40–60 %. Posudkový lékař zvolil horní hranici rozmezí a hodnotu již podle vyhlášky o posuzování invalidity nezvýšil. Celkově tedy míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činí 60 %.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobkyně brojila žalobou. Setrvala na svém názoru, že její zdravotní stav i nadále odpovídá těžké formě artritidy, a tudíž jí i nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Dále podrobněji popsala svůj zdravotní stav a uvedla, které nedostatky shledává v lékařských posudcích. Důvodem, proč došlo ke snížení míry její pracovní schopnosti, je dle žalobkyně skutečnost, že stále pracuje. Její zaměstnavatel jí však vytvořil vhodné podmínky, ale i tak není výkon práce ideální. Na její zdravotní stav má vliv změna počasí, ke které dochází zejména na jaře a na podzim. Žalobkyně pak trpí zvýšenou bolestí kloubů, otékají jí klouby a ty jí často i tuhnou.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu, dle kterého je žalobkyně invalidní ve druhém stupni. Žalovaná je přitom posudkem vázána. Závěrem navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

III. Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Obecná východiska

6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)]
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně. Zároveň tento postup navrhla i žalovaná.

Závěry posudkové komise

10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 70 %, a proto se v jejím případě i nadále jednalo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobkyně shledala dominantním postižením shodně s posudkovým lékařem, tedy že se jedná o postižení svalové a kosterní soustavy, artropatii (kapitola XIII, oddíl A přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity). Nicméně oproti posudkovému lékaři hodnotila dle položky 2d, tedy že se jedná o těžkou formu [těžká porucha funkce, HAQ > 1,5, těžké snížení celkové výkonnosti, většina denních aktivit omezena, destrukce a deformity kloubů, komplikace (nekrózy, subluxace, ankylózy, destrukce), výrazná rentgenová progresse, aktivita vysoká, DAS 28 > 5,1 (u pozdní formy může již aktivita poklesnout)]. Míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje 70 %. Tuto hodnotu posudková komise již dále ve smyslu vyhlášky o posuzování nezvýšila. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně tudíž činí 70 %. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila den ortopedického vyšetření žalobkyně, tedy 11. 8. 2008. Platnost stanovila do 31. 10. 2027.

11. Co se týče výkonu pracovní činnosti posudková komise uvedla, že pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobkyně schopna výkonu práce ani za zcela mimořádných podmínek. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně. Soud tedy posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise a obsahu posudku účastníci nic nenamítli.
12. Protože posudek splňuje požadavky setrvalé kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 70 %, což podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě třetího stupně, která byla dána jak ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícímu rozhodnutí, jímž byl žalobkyni snížen invalidní důchod.

IV. Závěr

13. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobkyně je invalidní ve druhém stupni, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto obě její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.).
14. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita třetího stupně žalobkyni vznikla ke dni 11. 8. 2008 a trvá do 31. 10. 2027** (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
15. Procesně úspěšná žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení, které účelně vynaložila vůči procesně neúspěšné žalované (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Náhrada nákladů řízení se skládá z hotových výdajů na poštovní služby ve výši 92 Kč (obálka na č. l. 21 soudního spisu).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 16. prosince 2024

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce